

Upravištv. Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126

Inseratni oddelk: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 3 — Tel. 3492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2455

Podružnica Celje: Kocanova ulica št.
2. — Telefon št. 190.

Računi pri post. ček zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga št. 78.180,
Wien št. 105.241

JUTRO

Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126 Maribor,
Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440.
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi
po tarifu.

Utrditev liberalnega režima v Rumuniji

V Rumuniji so bile pred božičem volitve v parlament, predvčerajšnjim pa nadomestne volitve v senat. Kakor ni bilo drugega pričakovati, si je nova vlada pri obeh volitvah priborila veliko večino. Pozicija liberalne stranke v Rumuniji je tedaj temeljito utrjena in vsaj za nekaj let moramo računati z liberalnim režimom.

V rumunski politiki je že stara tradicija, da se stranke menjavajo v režimu. S to tradicijo se veže druga, namreč ta, da vsakokratna vlada dobi pri volitvah večino in se volilci tako rekoč strinjajo s tem sistemom menjavanja. Nekdaj sta se na vladi vrstili liberalna in stara konservativna stranka, po vojni pa so na mesto konservativcev stopili caranisti, kakor se običajno imenuje narodna kmečka stranka. Sedaj se oni menjavajo z liberalci.

Tako menjavanje ima svoje dobre, pa seveda tudi slabe strani. To pot pa se zdi, da so se volilci odločili za novo vladno stranko tudi iz stvarnih razlogov. Tako vsaj se da sklepati iz dejstva, da je liberalna vlada dosegla velike uspehe tudi v Transilvaniji, ki je bila vendar ves čas trdnjava narodnega krila caranistov. Narodna kmečka stranka je tudi tu močno nazadovala, mnogo bolj nego bi bilo pričakovati samo po dosedanjih tradicijah. Opozicija sicer očita vladi, da je skušala s krepkimi argumenti vplivati na razpoloženje in glasovanje volilcev, ali taki očitki pač ne povedo mnogo, ker se čujejo pri vsakih volitvah, pa ne le v Rumuniji. Da je vplivalo slabo vreme neugodno na volilno udeležbo, je gotovo, prav tako tudi to, da je bila ta okolnost v prilog vladni stranki, ki ima poglavitni kader svojih volilcev v mestih, kjer vremenskih zaprek skoroda ni bilo.

Z izidom volitev se zaključuje v Rumuniji poskus, da se reformira celotna notranja državna uredba po precej radikalnih težnjah narodne kmečke stranke. Najprej je realizacija teh stremeljenj prekinil in preprečil že režim profesorja Jorge, drugi poskus, ki pa je bil že neprimerno manj močan in mu je manjkalo elan prve dobe in prvega zaleta, je zaključil sedaj režim liberalne stranke. S tem so, vsaj za doledno dobo, pokopana stremeljenja, ki so imela svoj izvor in svoje izhodišče v Transilvaniji in ki so hotela izvesti prav globoko segajoče državne reforme.

Poraz caranističnih stremeljenj je na zunaj povzročila vrsta bolj slučajnih dogodkov. Med najvažnejšimi pa je bila vsekakor velika gospodarska kriza, ki je zadela Rumunijo še prav posebno ter spravila vodilne državne činitele v hude stiske. Gospodarske reformne poskuse narodnih caranistov je to zadelo še prav posebno, zlasti ker so jim ostali liberalci, ki predstavljajo rumunsko gospodarsko moč, rumunski kapital, neizprosni nasprotniki.

Prav posebno pa so pripomogle k porazu kmečke stranke razprtje med vodilnimi osebnostmi v stranki sami. Manju je prišel v spor z drugimi voditelji, predvsem zaradi taktike stranke, in spor se je zanesel tudi že v strankine organizacije. Vzroki spora, ki so bolj taktične kot načelne prirode, zdaj niti niso več važni in bodo še manj pomembni, ko se je stranka vrnila v brezmočno opozicijo. Vodje bodo imeli časa in potrebe dovolj, da se zopet spravijo med seboj. Rumunska politika se znova vrača v stari tir. Stara liberalna stranka se vrača na vlado in s tem prehaja v pozabo njen spor s krono, ki je bil po kraljevem povratku sprva tako močan, da je dovelj celo do razkola v stranki sami. Jurij Bratianu, ki je zagovarjal pot sporazuma s krono, se je ločil od večine, ki je vztrajala pod Ducovim vodstvom trdovratno v odporu. Za naprej ne bo nikakega vzroka, da bi se Jurij Bratianu ne vrnil nazaj v strankine vrste, zlasti ko razpolaga s tradicijo velikega slovesa svoje rodbine. S tem se je liberalna stranka približala popolni obnovi in ne more biti dvoma, da jo čaka v rumunski politiki še važna bodočnost.

Vsekakor pa ima v rokah državno krmilo za novo parlamentarno dobo. Njena poglavitna naloga bo, kako spraviti v red državne finance in vrniti deželni gospodarski moč; ravno v teh pogledih se od nje zelo mnogo pričakuje. Saj pripadajo stranki domala vsi gospodarsko in finančno pomembni činitelji, pa tudi ugledni strokovnjaki. Tudi se more stranka ponašati, da imajo njeni pristajali obilo veljave v gospodarskih in finančnih krogih inozemstva, zlasti tudi onega, ki dandanes mnogo pomeni. Liberali imajo tedaj pred seboj nehalno nalogo, da konsolidirajo rumunsko gospodarstvo, naloge, ki so si jo sami postavili v času, ko so bili v opoziciji.

V vnani politiki imajo liberali od nekdanj frankofilske orientacije. Prijateljstva dosedanja smeri, zavezništvo v Mali antanti, s Poljsko in Francijo je tedaj zasidrano trdno in bo moglo tudi v novi

ZMAGA IDEJE DRUŠTVA NARODOV

Francija je s svojo odločnostjo opozorila ves svet na nevarnost novega oboroževanja in združila okrog DN vse pobornike miru

Zeneva, 29. decembra. r. V tukajšnjih krogih so z največjim zadovoljstvom sprejeli odločitev francoske vlade v pogledu nadaljnjih razgovorov in pogajanj v razorožitvenem problemu. S tem, da se je Francija znova z vsem poudarkom izjavila za Zenevo in za nadaljevanje razorožitvene konference v okviru Društva narodov, je znova silno okrepila prestiž te mednarodne institucije, ki je bila v zadnji dobi po dobro zamišljeni diplomatski kampanji predmet najhujših napadov. Odmev, na katerega je naletela francoska odločitev v drugih državah, jasno kaže, da je Francija s svojo odločnostjo napravila neprecenljivo uslugo ženevski instituciji, a s tem ob enem svetovnemu miru.

Nesporno je zasluga Francije, da je zdrnila tudi druge države in pokazala pot iz sedanjega zastoja v razorožitvenem problemu. Kakor kažejo najnovejša vest, se bo Anglija v celoti pridružila francoskemu stališču, a tudi

Roosevelt se je v svojem včerajšnjem govoru izrecno postavil za Društvo narodov in zavrnil vse one, ki hočejo rušiti to najvišjo mednarodno institucijo, ki je kljub vsem hibam dosegla tudi že mnogo pomembnih uspehov.

Veliko važnost pripisujejo v ženevskih krogih tudi izjavi Stalina, ki se je v svojem otvoritvenem govoru na zasedanju centralnega izvršnega odbora Sovjetske unije dotaknil tudi mednarodnega političnega položaja in naglasil, da bo Rusija, čeprav ni članica, iskreno sodelovala z Društvom narodov, ker uvideva njegov veliki pomen v mednarodnem življenju.

Če se upošteva, da stoji za Francijo vsi njeni zavezniki, je gotovo, da je večina držav na strani Društva narodov in s tem je že tudi jasno, da bo rovarjenje proti Društvu narodov kakor doslej, tudi tokrat ostalo brezuspešno. Edini uspeh bo ta, da se bodo narodi in države tesneje oklenili ženevske institucije.

Francija je preprečila oboroževalno tekmovanje

V tem je glavna važnost francoske odločitve — Francoska nota bo izročena še le po novem letu

Pariz, 29. decembra. r. Zunanji minister Boncour je imel danes celo vrsto sestankov in razgovorov z diplomatskimi zastopniki. Med drugimi je sprejel belgijskega zunanjega ministra Hymansa, sovjetskega poslanika Chlapovskega, največjo važnost pa pripisujejo njegovemu dolgemu razgovoru s francoskim poslanikom v Berlinu, Francoisom Poncetom, katerega je pri tej priliki seznanil s glavnimi smernicami francoske spomenice Poncet je dobil ob enem z nadaljnjimi navodili nalog, da izroči spomenico nemški vladi prve dni po novem letu. Istočasno bo francoska vlada obvestila o vsebini svoje spomenice vse zavezniške in prijateljske države.

Ceravno vsebina spomenice še ni objavljena — kar se bo zgodilo še le po izročitvi nemški vladi — se listi že obirno bavijo z njo in jo vsestransko komentirajo. Vsi brez razlike politične smeri odobravajo stališče vlade in podčrtavajo, da je Francija s tem znova dokumentirala svojo miroljubnost, pa tudi odločnost, braniti mir Evrope proti vsem in vsakomur. V glavnem karakterizirajo stališče Francije glede nemških zahtev in razorožitvenega problema v splošnem takole:

Nemogoče je razpravljati v Ženevi o razorožitvi, če bi se istočasno v Berlinu razpravljalo o nemškem oboroževanju. Takšen paradoks bi upravičeno takoj prislil vsi tiste države, ki so neposredno ali posredno ogrožene zaradi nemškega oboroževanja, da takoj zapuste Zenevo. Mogoče so v Rimu in morda celo tudi v Londonu razmišljali o nekem kompromisu, po katerem naj bi se Nemčija delno oborožila, da se tako doseže nekako ravnovesje glede vojaških efektiv in materiala ter da se da Nemčiji zadostneje glede načela enakopravnosti pri oboroževanju. Francoska vlada je prehitela objavo teh formul in manifestirala svojo voljo, da se razbistri položaj, ki bi sicer mogel postati nevaren za vso Evropo. Francija ni voljna sprejeti kot dovršeno dejstvo nedovoljeno oboroževanje. S tem je nastopila proti oboroževalnemu tekmovanju, ki bi imelo neizogibno posledico nesmiselne koncesije v tem vprašanju. To bodo dobro razumeli tudi Angličje, ker se je g. Simon že dvakrat javno izrazil zoper vsako novo oborožitev Nemčije. Ni dvoma, da se tudi Italija kljub svoji navidezno drugačni politiki boji, da bi prišlo do oboroževalnega tekmovanja, pri katerem bi ne mogla držati koraka z drugimi, saj je znano, da mora premagovati mnogo večje težave s proračunskim primanjkljajem, kakor pa jih ima Francija. Novo oboroževanje, ki bi nastalo zaradi pristanka na nemško oborožitev, bi bila stvar, ki bi pač nikogar v Evropi ne mogla pomiriti. To je samo nov razlog, da se vrnejo vse države k ortodoksnim konferencam za omejitev in znižanje oboroževanja, to je v Zenevo.

Anglija solidarna s Francijo

Pariz, 29. decembra. r. Agencija Belga pripisuje včerajšnjemu sestanku belgijskega zunanjega ministra Hymansa in angleškega poslanika v Parizu lorda Tyrrella izredno važnost.

Po njenih informacijah je obvestil lord Tyrrell Hymansa in pred njim tudi Boncourja, da bo angleška vlada v kratkem

eri računati z absolutno zanesljivimi temelji.

Stavni stroj ravno vliva zadnje vrste ugodnika, ko prihaja, tik ob zaključku uredniškega dela, alarmantna vest, da je rumunski ministrski predsednik in šef liberalne stranke g. Jon Duca postal žrtev zločina. Podrobnosti za enkrat še niso znane, zlasti ne motivi zavrtnega atentata. Ako so prve vesti točne, gre za zločin političnega značaja, a ne iz vrst

izročila v Berlinu svojo posebno noto, v kateri bo zavzela svoje stališče glede nemških zahtev in razorožitve sploh. Nota je bila sestavljena na zadnji seji vlade na podlagi poročila, ki ga je podal Simon o svojih razgovorih v Parizu. Angleška nota bo, kakor se trdi, zelo odločna, ter se bo v celoti pridružila stališču Francije, da se morajo razgovori in pogajanja nadaljevati v Ženevi v okviru Društva narodov.

Amerika za Društvo narodov

Washington, 29. decembra. AA. Na obelnicu Wilsonove smrti je imel predsednik Roosevelt govor, v katerem je hvalil Društvo narodov. Ta zvišana ustanova mora ostati primerno močna, da bo mogla broj miru pripeljati v varno pristanišče. Mir je mogoče ohraniti samo z Društvom narodov. Ta ustanova mora ostati taka, kakršna je danes. Zedinjene države sicer nimajo namena, da bi vstopile v Društvo narodov, toda to še ne pomeni, da bi je ne priznavale. Z Društvom narodov smo že sodelovali in hočemo sodelovati tudi v bodoče. Roosevelt je nato ponovil predloge, ki jih je stavila ameriška vlada 16. maja o sodelovanju Zedinjenih držav pri razorožitvi in pri solidni organizaciji mira.

V Ženevi zavladal zopet optimizem

Zeneva, 29. decembra. r. Po preokretu, ki je nastal s sklepom francoske vlade, da se morajo nadaljevati razorožitvena pogajanja samo v Ženevi, je nastalo v tukajšnjih krogih razorožitvene konference dokaj optimistično razpoloženje. Z gotovih strani se sicer še vedno pesimistično presegajo položaj, češ, da bi bila vsaka razorožitvena konvencija zaman, če na njo ne pristane tudi Nemčija. Toda nasproti temu se poudarja, da se vsi odgovorni državniki zavedajo svoje dolžnosti, da morajo storiti vse, kar je v njihovi moči, da se prepreči oboroževalno tekmovanje in njegove neizogibne posledice. Na drugi strani pa je treba uveljaviti možnost, da je vedno odprta pot, če bi Nemčija hotela izkazati skleno, da se jo priklji k spoštovanju prevzetih obveznosti. Pri tem se misli zlasti na umorah člena 215. verskega mirovne pogodbe, ki določa, da ima Društvo narodov vsak čas možnost, da po skleni sveta Društva narodov odredi mednarodno preiskavo ter izveza sankcije. Po prestani krizi se ta avtoriteta Društva narodov še bolj dvignila, kar bi našel tudi bo prišla njegova važnost do polne veljave.

Sestanek DN zbujaja nove nade

Zeneva, 29. dec. d. Kakor poročajo, sta angleški zunanji minister John Simon ter francoski zunanji minister Paul Boncour sporočila, da bosta pričela že v nedeljo 14. januarja v Zenevo, kjer se bosta udeležila zasedanja sveta Društva narodov ki se bo pričelo naslednjega dne. Kdo bo ob tej priliki zastopal v Ženevi Italijo še ni gotovo računano, pa da bo Mussolini ponovno nosil čefa svojega kabineta.

porazene kmečke stranke, marveč iz nasprotnega ekstrema, iz tabora fašistične desnice.

Brez dvoma je, da je liberalna stranka z Duco izgubila svojega najjačjšega voditelja, Rumunija pa enega svojih najboljših državnikov. I država i stranka ga bosta težko nadomestili, kljub temu pa ni pričakovati, da bi umor mogel bistveno vplivati na politično situacijo ali omajati ravnokar pri dvojnih volitvah utrjeni liberalni režim.

Aloisija. Zasedanju sveta Društva narodov bo predsedoval poljski zunanji minister polkovnik Beck. Sodijo, da bo med zasedanjem došlo do diplomatskih pogajanj o vprašanju, kdaj naj bi se po končanem zasedanju sveta Društva narodov zopet sklicala razorožitvena konference. Med zasedanjem sveta se bo mudil v Ženevi tudi predsednik razorožitvene konference Henderson. Zato ni izključeno, da bo ponovno zagrozil s svojo ostavko, če ne bodo okoliščine za ponovno sklicanje razorožitvene konference ugodne. Nadalje zatrujejo, da v času januarskega zasedanja Društva narodov ne bo igralo nobene vloge vprašanje reforme, ker ga po

Preokret, izzvan s stališčem Francije, je prekrizal račune rimske diplomacije

Pariz, 29. decembra. r. Po informacijah tukajšnjih diplomatskih krogov je italijanska vlada glede na preokret v mednarodnem političnem položaju, ki ga je izzvala stališče francoske vlade, opustila za enkrat vsako nadaljnjo akcijo za reorganizacijo Društva narodov. Na površje so stopila sedaj za Italijo mnogo važnejša in vitalnejša vprašanja, katerim mora posvetiti italijanska diplomacija vso pozornost. Mislil se pri tem zlasti na dogodke, ki se pripravljajo na Balkanu, pri čemer povzroča Rimu zlasti Albanija in Bolgarija kot glavni oporišči italijanske politike na jugovzhodu največje skrbi.

Italijanski tisk posveča zadnje dni razvoju mednarodne politike nenavadno pozornost. Iz pisanja fašističnega tiska odseva velika nervoznost ter iskanje novih smeric v zunanji politiki. Iz vsega se da razbrati, da je velkopotezna akcija fašistične diplomacije, naperjena proti Društvu narodov in mirovnim pogodbam, začela v za-

Nov francoski načrt za razorožitveni sporazum

Francoska vlada je sestavila nov razorožitveni načrt, ki ga bo dostavila tudi nemški vladi

Pariz, 29. decembra. r. Listi napovedujejo, da bo francoska vlada sredi meseca januarja predložila razorožitveni konferenci nov razorožitveni načrt. Glavne točke načrta naj bi bile:

1. Ustanovitev mednarodne kontrole oboroževanja z avtomatskimi sankcijami za primer prestopka te kontrole.
2. Zbiranje napadalnega orožja na nevarnih tleh in njegovo uničenje v doli dveh let, če bi kontrola oboroževanja uspešna.
3. Postopno znižanje obrambnega orožja, tako da bi se v osemih letih dosegla popolna enakost v oborožitvi posameznih držav.
4. Uničenje vseh vojnih letal.

Predsednik Duca ustreljen

Mlad dijak je v Sinaji z revolverjem ustrelil rumunskega ministrskega predsednika — Atentator aretiran

Bukarešta, 29. dec. g. Na kolodvoru v Sinaji je bil nocoj ob 21.10 umorjen ministrski predsednik Duca, ko je čakal na odhod vlaka v Bukarešto. Morilec, ki je dijak, je oddal na ministrskega predsednika štiri revolverse strele. Duca je bil takoj mrtev. Bil je danes v Sinaji, kjer ga je kralj sprejel v avdijenci. Domneva se, da je morilec član »železne garde«.

Prve podrobnosti

Bukarešta, 29. decembra. p. Rador poroča: Ministrski predsednik Jon Duca je bil nocoj ob 21. v Sinaji ubit. Atentator je dijak Nikolaj Constantinescu. Oddal je na pokojnega predsednika Duca štiri revolverse strele, ki so predsednika zadeli v glavo, tako da se je zgrudil na mestu mr-

Novi ljubljanski mestni proračun

Zanimivo predavanje župana dr. Puca — Proračun znaša 46 milijonov

Sporazum s Kranjskimi deželnimi elektrarnami

Ljubljana, 29. decembra. d. V dvorani Kazine je danes pod okriljem Obrtniškega društva v Ljubljani predaval ljubljanski župan dr. Dinko Puc o občinskem gospodarstvu mesta Ljubljane. Podrobno je raztolmačil ves razvoj občinskega gospodarstva od leta 1928 naprej, ko je sedanja uprava prevzela posle.

Ob zaključku svojih izjavljanj je podal tudi nekaj pojasnil o novem proračunu mestne občine za leto 1934. Poudaril je, da se je mestni proračun že doslej skril za 9 milijonov Din, če upoštevamo še izdatke, ki jih je občina na novo naložila državi, pa za skoraj 13 milijonov. V načrtu proračuna za prihodnje leto so vsi izdatki skrženi na minimum. Predlog proračuna znaša približno 46 milijonov Din. Od tega odpade na splošno upravo 8.5 milijona dinarjev, na socialno skrbstvo 4.8 milijona

informacijah iz Rima Italija ne namerava več forsirati.

Nemci se skrivajo za nove napade

Berlin, 29. dec. d. Göbbelsov »Angriff« je objavil uvodnik, v katerem uvodoma priznava, da je Pariz zopet prevzel vlogu, ki mu jo je v letošnjem letu otel Rim. Toda stare politične in vojaške zveze Franciji niso zadostovale in zato je stala ponudbo sovjetski Rusiji, katere prijateljstvo bi nedvomno mnogo več pomenilo nego vsi nenapadljivi pakti med Francijo in njenimi dosedanjimi prijatelji. Iz Moskve poročajo, da bo prispela tja posebna francoska delegacija pod vodstvom Herriota. O njenih namenih si za enkrat še ni mogoče ustvariti jasne slike. Tudi vsa ostala sovjetska politika ni zavzela še svoje končne oblike. Treba je počakati, kako bo sovjetska Rusija izkoristila svoje odpoved rapalske in berlinske pogodbe.

Rim v zadregi

Preokret, izzvan s stališčem Francije, je prekrizal račune rimske diplomacije

gato, iz katere iščejo sedaj izhoda. Veliko važnost pripisuje fašistični tisk sestanku med Mussolinijem in angleškim zunanjim ministrom Simonom, katerega je Mussolini za 4. januar povabil v Rim. Pri tej priliki namerava Mussolini premetriti s Simonom vse mednarodne probleme ter mu pojasniti stališče Italije. Ne malo pozornost vzbuja dejstvo, da fašistični tisk s posebnim poudarkom nazlaš važnost pariških sestankov, prihodnje konference Male antante, ki bo v začetku januarja v Zagrebu, medsebojnih posetov državnikov Male antante in Francije ter drugih dogodkov, ki se pripravljajo na Balkanu. Pri tem posveča še prav posebno pozornost stalnemu izboljševanju odnosov med Jugoslavijo in Bolgarijo in napoveduje za bližnjo bodočnost sklenitev pogodb, ki bodo dalekosežne važnosti za razvoj prilik na jugovzhodu Evrope, kjer ima Italija svoje posebne interese.

5. Organizacija mednarodne letalske policije.

6. Internacionalizacija civilnega letalstva.

Te predloge bo francoska vlada dostavila istočasno predsedništvu razorožitvene konference in nemški vladi s pozivom, naj na tej osnovi sodeluje pri razorožitvenih pogajanjih v Ženevi. Če bi nemška vlada odklonila ta predlog kot osnovo za nadaljnja pogajanja, bo francoska vlada formalno protestirala z motivacijo, da ne spoštuje vojaških klavzul verskega mirovne pogodbe. V tem primeru bo pariška vlada skoraj gotovo objavila svoje tajne dokumente glede nemškega oboroževanja.

Atentator je bil aretiran

Po dosedanjih preiskavi domnevajo, da je bil atentat v zvezi z »železno gardeo«, ki jo je vlada pred kratkim razpustila. Kakor vse kaže, je imel atentator tri ali štiri sokrivce.

Bukarešta, 29. dec. p. Po želji Nj. Vel. kralja Karola so prenesli truplo pokojnega ministrskega predsednika Duca takoj v kraljevski dvorec Peleš v Sinaji. Kralj je brzojavno pozval iz Bukarešte v Sinajo prosvetnega ministra Angelesca, ki je najstarejši član vlade pokojnega Duca. Bržkone ga bo kralj poveril z začasnim vodstvom predsedstva ministrskega sveta.

Po dosedanjih preiskavi domnevajo, da je bil atentat v zvezi z »železno gardeo«, ki jo je vlada pred kratkim razpustila. Kakor vse kaže, je imel atentator tri ali štiri sokrivce.

Bukarešta, 29. dec. p. Po želji Nj. Vel. kralja Karola so prenesli truplo pokojnega ministrskega predsednika Duca takoj v kraljevski dvorec Peleš v Sinaji. Kralj je brzojavno pozval iz Bukarešte v Sinajo prosvetnega ministra Angelesca, ki je najstarejši član vlade pokojnega Duca. Bržkone ga bo kralj poveril z začasnim vodstvom predsedstva ministrskega sveta.

in na postavko za ulice in ceste nekaj nad 9 milijonov Din.

Župan dr. Puc je dalje sporočil, da se je posrečilo doseči v zadnjem času z banovino odnosno s Kranjskimi deželnimi elektrarnami sporazum glede dobave toka in da bo stvar prišla prav kmalu pred občinski svet. Po dovršenem povečanju Mestne elektrarne in zaradi porenitve toka je konsum električne energije v zadnjih letih tako naložil narastel, da elektrarna kmalu ne bo prenesla povečanja obremenitve. Sporazum z banovino pomeni za ključek dolgotrajnega boja, v katerem se je mestna občina predvsem branila, da bi banovinsko električno podjetje Ljubljano izkoristilo. Poenotila, ki bo v kratkem sklenjena, bo zadovoljila obe strani in je gospodarska samostojnost Ljubljane popolnoma varovana.

Nacionalna požrtvovalnost jugoslovenskih Nemcev

Odičen javni delavec nam je poslal članek, ki ga v celoti odobravamo in priporočamo v resen preudarek zlasti naši inteligenci. Glasl se:

Vedno bolj se množijo od vseh strani naše ožje domovine glasovi, ki razodevajo skrb radi nevesele činjenice, da smisel za pozitivno drobno narodno delo pri nas od prebrata sem vedno bolj poma in da se je razpasel nekak nacionalni defetizem, ki ne dopušta novega razmaha v prizadevanju za nacionalne potrebe naših mej. Še več, on grozi upropasti še ono, kar nam je na tem polju ostalo iz predvojnih časov, ko je v našem narodu splošno vladala zavest, da je naša nacionalna rešitev in ohranitev pred vsem v samopomoči in požrtvovalnosti. Nedavno smo v veseljem brali, da so povzdignili glas naši obmejni učitelji. Čakali smo na odmev — kakršenkoli — s poklicnimi mest, ali javnost ga do zdaj ni opazila, kakor sploh ni opazila še nobene življenjske kretnje na številne svarilne in prosoje glasove iz krogov onih, iz katerih se stari idealizem še ni povsem izginil. Vprašanja, za katera tukaj gre, pa so preveč pereča, da bi javnost smela molčati; nasprotno, govoriti mora in bo govorila vedno glasneje in vedno bolj kategorično.

V »Jutru« so bili že večkrat predloženi narodnemu občinstvu vzgledi iz inozemstva, zlasti krasno delo čeških obmejnih in manjšinskih organizacij, pa tudi naravnost vzledna požrtvovalnost prebivalstva male Avstrije. Avstrijci kljub vsej gospodarski bedi, ki tare nje še huje kakor nas, prinašajo leto za letom na oltar domovine vsote, ki bi imponirale tudi ob dvojnem, trojnem številu avstrijskih glav.

Prepričati smo se morali, da nacionalna blaziranost izvestnih krogov pri nas teh vzgledov ne jemlje resno, češ: so pač druge razmere, pri nas pa ni mogoče. Na žalost pa smo morali videti in vzeti na znanje, da tudi poklicni krogi, kateri so vzeli na sebe dolžnost, čuvati naša narodna območja, potrebnosti in organizirati: drobno delo, v vzpodbudljivih vzgledih zven naših mej ne iščejo več pobude za poživljenje in podvig pri nas, kakor je to bilo njega dni. In tako zapada naš nekdanji tako vzorni narodno obrambni aparat počasi pa sigurno neki okostenosti in nerazumljivemu, trdovratnemu konservativizmu.

Tudi danes prihajamo z vzgledi, ki pa niso vzeti iz inozemstva in se torej ne bodo dali odpraviti s stereotipnim izgovorom o »drugacihih razmerah«. Ti vzgledi naj dokažejo, da je v Jugoslaviji tudi danes še najti smisla za samopomoč in nacionalno požrtvovalnost, samo na žalost ne — v slovenskih vrstah.

Pred približno tremi tedni so objavili listi čimke manjšine v Jugoslaviji razglas, da razpisuje nemško vodstvo splošni davek od vsake nemške glave, tedaj velikopotezno akcijo za narodne in kulturne potrebe. Organizacijo in realizacijo te zamisli je prevzel švabsko-nemški »Kulturbund«. Ker pa niso vsi jugoslovenski Nemci člani Kulturbunda, so pre-

vzeli funkcionalari te organizacije veliko nalogo, da sestavijo po krajih in okrajih poseben narodni kataster, da se pri tem ne sodelujejo vsi Nemci, ne samo oni skromni vlonki, ki je v »Kulturbundu« dejanski organiziran. Predvideva se zelo nizki zneski in je ta narodni »davek« seveda prostovoljen, toda prepričani smo, da bodo nemški listi že v kratki dobi mogli poročati o sijajnih rezultatih. Ne govorimo v slepo, kajti dobro se spominjamo, v kako pravilčno kratkem času so bili zbrani potrebni milijoni za šolsko ustanovo, ki vzdržuje zasebno nemško učiteljsko v Velikem Bečkereku. To je bila vsota za učiteljske vplačane, pa prostovoljni prispevki niso usahnili in ista ustanova je že mogla otvoriti popolno zasebno dekliško meščansko šolo. Mislili pa še vedno na nove ustanovitve in neprestano sanje načrte za podvig nacionalne kulture. Za letošnji božič je izdala zopet poseben poziv, ki prosi podpore za nemške šolske potrebe. Poleg zgoraj omenjene akcije »Kulturbunda«!

Ne pišemo o nemškem delu kot o stvari, ki bi je ne videli radi. Nemška manjšina ima vso pravico, da se kulturno svobodno izživlja. Imponirata nam pa narodna zrelost in požrtvovalnost, ki se ne plašita nobenih omejitev udobnosti in tudi v težkih in najtežjih časih brez godrnjanja dajeta narodu, kar je narodovega. Vzgled je to, pred katerim se je treba odkriti.

Povračamo se na uvodne besede, da spriči primera v naši sredini, v državi, kjer v gospodarskem in socialnem pomenu ni nobenih razlik, ne more veljati izgovor o krizi. Vsaj ne o gospodarski krizi. Če pa je v naših narodnih vrstah še vedno na vrhu duhovna kriza, kriza narodne ljubezni, bi bil to žalosten bolezenski simptom, ako ne naravnost moralen defekt.

Toda — to trdimo naravnost — v širokih narodnih vrstah, v naših najprostejših slojih, še ni nacionalne blaziranosti. Kdor se na to izgovarja, enostavno ne govori resnice ali pa našega ljudstva sploh ne pozna. Latentne narodne sile pa je treba organizirati in jih zbrati v močno strnjeno fronto, kakor se je to godilo pred petindvajsetimi in več leti. Uspeh bo presenetljiv. Zgrešeno je, čakati na iniciativo od zunaj, iz širokih vrst. Prišla bo morda tu in tam, kakor je prišla nedavno iz vrst obmejne učiteljske, ostala bo pa vedno osamljena manifestacija brez pravih sadov, če bo našla tam, kjer se zbirajo ali bi se imele zbirati vse niti k novemu snovanju, mrtva arca. Tam, kjer naj bi se srce živega organizma, organizacije za drobno narodno delo, ne sme biti prostora za okorelo prevziktarstvo. Še manj pa za trmo in justament.

Narod sam ni kriv današnjega mrtvila, narod je razorana njiva, ki čaka semena. Klicaj pa bo zamudnega sejaleca na odgovor.

Boj za kitajsko dedščino

Tekmovanje med Rusijo, Anglijo in Japonsko — Ustanavljanje novih držav ob robu prostrane Kitajske

Dogodki na Daljnem vzhodu in v osrednji Aziji zgovorno napovedujejo, da je v teku proces delitve ogromnih pokrajin nekdanjega kitajskega cesarstva. Pravega kitajskega ozemlja se za sedaj še nihče ne dotika, da ne bi zdramil odpora sto in sto milijonov Kitajcev, zato pa se v zunanjih delih, ki so le še na videz pod kitajsko suverenostjo, vrši odtuževanje kar na debelo. Prva leta po vojni so osebe sovjetiki kaj uspešno širili svojo oblast v zunanje kitajske pokrajine. Osnovili su dve narodni republiki. Tuvo v povišju Jeniseja, in Mongolijo, ležečo severno puščave Gobi. Dali so jima državne oblike in upravo po moskovskem vzorcu, in zapri pred tuji ter čakali, da notranji razvoj napravi svoje, nekar bi obe »samostojni« republiki stopili v sovjetsko državno zvezo.

Takoj za sovjeti so prišli Japonci, ki so svojo mandžursko posest začeli s priporočljivo pokrajino Džehola, Barge in Sarhara, odtod pa začeli posegati zmagovito še v notranjo Mongolijo, da bi sovjetsko tvorbo narodne mongolske republike odrezali od vsake zveze s pravo Kitajsko. Kakor vse kaže, imajo v tem popoln uspeh in svobodna zveza Urge, mongolske prestolnice, preko notranje-mongolskega Kalana na Peking je postala že zelo problematična. Pri svojem prodiranju na azijsko celino so se Japonci obogatili za dragoceno izkustvo, da ni zdravo lotevati se pravega kitajskega ozemlja, da ne razkajajo Kitajcev do tako ogorčenega odpora, kakor je bil obramba Sanghaja in Vuzunga; zato so sedaj tudi oni uperili svojca zavojevalne stremiljenja predvsem na severne obrobne pokrajine.

Tretji interes, ki preži na dedščino umirajočega zmaja, je angleški svetovni imperij. Ta se je močno zasedal v Tibetu in dela od časa do časa izpade proti vzhodu in proti severu.

V svojem vzhodnoazijskem boju se imajo boriti sovjeti torej proti dvema močnim velesilam na dveh različnih točkah kitajske države. Ob mejah nove mandžurske države so v defenzivi, na vzhodu Kitajske pa skušajo izpodrinuti angleškega tekmeča ter se krenuti zasidrali na pokrajini Siukiang, zadnji znan pokrajini nekdanje obsežne kitajske države.

Slabosti svojega vzhodnega krila se Rusi dobro zavedajo. Borba za Mandžurijo je bila že pod carskim režimom odločena v korist Japoncev, danes gre sovjetom samo za to, da ohranijo ogroženo vladavostsko Primorje in levi breg Poamurja. Njihov vedno smehljajoči se nasprotnik je gospo-

dični dobiček, da imajo rusko puščavo, sedaj pa se je po vsem videzu sreča obrnila na ono stranko, o kateri sovjeti trdijo, da jo je oborožila indijska vlada s pomočjo tibetanske vojske. V Kašgarju so vstali proglasili republiko, ki temelji politično ne samo na osamosvojitvi od Kitajske, marveč je naperjena izrečno tudi proti sovjetom. Ne dvomimo je pri tem odločilen angleški vpliv, ki je večje izrazil verski moment proti sovjetom ter staro sovražstvo muslimanskih Kirgizov proti Kitajcem.

Sovjeti so onstran gorovja ustanovili narodno kirgiško republiko, da bi služila kot privlačna sila za kitajski del Kirgizov. Pri muslimanskih narodih pa je zavest verske skupnosti jača, nego zavest narodne zajednice, zato ruska kreacija še ni pokazala nikake privlačne sile. Za enkrat je sploh še močno dvomljivo, ali se bo ta umetna tvorba dveh vmesnih držav lahko obdržala. Vsekakor pa jasno ilustrira politično borbo dveh velesil, kojih interesi se križajo na tem ozemlju.

Državljska vojna na Kitajskem

Sanghaj, 29. dec. d. Zaradi podpore komunističnih čet v sosednih pokrajinah je zavzelo vstasko gibanje v pokrajini Fukienu novaren obseg, čeprav je osrednja vlada prizadela s tridnevним ponočnim bombardiranjem glavnega mesta Fučava upornikom znatno škodo. 19. armadi, ki predstavlja jedro uporniških čet, so se pridružili močni komunistični oddelki. Po načrtu vstaskih generalov bodo komunistični oddelki zaščitili južno-zapadni del pokrajine Fukienu, dočim bo 19. armada prodirala proti severu, da bi napadla glavne čete osrednje vlade. 19. armada je že na pohodu. Večji del vladnih čet je namenečen v pokrajini Čekijangu, severno od Fukienu. Čangkajske je odpotoval s letalom v Čangčav, da izvede priprave za širokopotezno ofenzivo proti vstaskim četam. V Sanghaj je prispelo več japonskih vojaških opazovalcev.

Izid volitev v rumunski senat

Bukarešta, 29. decembra. E. Včeraj so se vršile po vsej Rumuniji volitve članov rumunskega senata, ki jih volijo občine in krajevne zastopstva. Izmed 71 mandatov je dobila po uradnih podatkih liberalna stranka 65 mandatov, narodna kmetijska stranka 8 in neodvisna konservativna stranka 8 mandate. Izid je izval v rumunskem tisku posebno zanimanje, ker so pričakovali, da bodo zmagali pristajali narodno - kmetijske stranke, ki iz imela 8-iz časa pred sedanjim režimom tridesetinsko večino v vseh območjih in pokrajinskih zastopstvih.

Oddaja zlata v Ameriki

Washington, 29. dec. d. Državni tajnik za finance Morgenthau je izdal odredbo, po kateri morajo vsi zasebniki dati vladi na razpolago vse svoje zlate zaloge. Izveto je le zlato, čegar posest dovolji vlada s posebno odredbo, zlate svetinje, zlati novci, ki imajo starinsko vrednost ter zlato, ki se uporablja v industriji in v obrti.

Ameriški polet okoli sveta

San Diego (Kalifornija), 29. dec. d. V začetku prihodnjega leta bo šest ameriških mornariških letal najnovejšega tipa startalo za polet okoli sveta. Letala bodo startala v San Diegu 10. januarja ter bodo letela najprej v San Francisco, odkoder bodo nadaljevala 12. januarja polet preko Tihega oceana na Havajske otoke. Proga iz San Franciscia na Havajske otoke bo dolga 2156 morskih milj ter jo nameravajo preleteti v 24 urah. Letalci so se za polet že dolgo časa pripravljali, še preden je vlada odobrila podjetje. Letala, ki so vsa opremljena z najmodernejšimi brezčimni napravami, imajo posadke po 6 moč 4 pilote in 2 telegrafista. Eskadra bo neprestano v zvezi z obalnimi postajami ter vojnimi ladjami, ki bodo razmeščene po vsej letalski progi. Polet bo izvedla eskadra, ki je že v preteklem poletu izvršila polet iz Norfolk v Virginijo do Panamskega kanala brez pristanka.

Povečanje ameriške mornarice

Washington, 29. dec. d. Pri zopetnem sedenju kongresa v pričetku prihodnjega tedna pride v senatu kakor tudi v poslanski gibanici v razpravo več predlogov za nadaljnje povečanje ameriške vojsne mornarice. Po teh predlogih naj bi se izpolnila pomorska razorožitvena pogodba. Zaradi- lo naj bi se približno 100 novih bojnih ladij vseh vrst ter povečalo stanje moštva za okroglo 25.000 moč. Stroški bi znašali 516 milijonov dolarjev.

Elektrifikacija italijanskih železnic

Trst, 29. decembra. E. Listi poročajo, da je bil za elektrifikacijo železnic v novih italijanskih pokrajinah predložen sedaj vladi definitivni načrt. Elektrifikacije naj bi se železnice proge Videm-Pontabell-Trbiž, Cervinjan-Trbiž-Trst, Nabrežina-Postojna in St. Peter na Krasu-Reka. Pontabellska proga naj bi se elektrificirala do konca l. 1935., ostale pa do konca leta 1936. Vlada je načrt sprejela in tudi že razpisala potrebne licitacije za elektrifikacijska dela. Elektrifikacija bo izvedla šest tvrdk, eno iz Trsta, ostale pa iz Rima, Milana, Genova in Pise. Elektrifikacijska dela so proračunana na 300 milijonov lir. Pri delih bo zaposlenih okrog 1000 delavcev. Tok na teh progah bo imel napetost 3000 voltov. Na šestih krajih, poleg drugih v Trstu, St. Petru in Matuljah, bodo postavljene transformatorji, ki bodo transformirali 60.000 voltov toka v 3000 voltni tok. Elektrifikacijska dela se bodo pričela že spomladi. Pozneje bodo elektrificirali tudi proge Trst-Gorica-Podbrdo, proge Gorica-Trbiž, Trst-Pulj in celo ozkotirno Trst-Poreč.

Konferenca Male antante

Vršila se bo od 8. do 11. januarja v Zagrebu in bo zavzela stališče do vseh aktualnih problemov

Beograd, 29. decembra. M. Glede na vesti več inozemskih listov, da bo českoslovaški zunanji minister g. dr. Beneš 7. januarja po konferenci Male antante v Zagrebu odpotoval v Sofijo, da se zahvali bolgarski vladi za pokazane simpatije in zbližanje z Malo antanto, je dobil vaš dopisnik naslednje avtentične informacije:

Konferenca zunanjih ministrov Male antante, ki se je bodo udeležili vsi trije ministri, gg. dr. Beneš, Titulescu in Jevtić, se bo sestala v Zagrebu 8. januarja in bo trajala do 11. januarja. Na tej konferenci, ki bo prvi redni sestanek po ratifikaciji novega statuta Male antante, bodo zunanji ministri treh prijateljskih in zaveznih držav proučili vsa vprašanja v zvezi z najnovejšimi političnimi dogodki v Evropi. V zaključnem komuniqueu bo objavljeno točno stališče Male antante do vseh aktualnih vprašanj, zlasti glede akcije za reformo Društva narodov, ki mora slej ko prej ostati glavni stebel miru in mednarodnega sodelovanja. Kar se tiče potovanja g. dr. Beneša v Sofijo, ni verjetno, da bi potoval takoj s konference v Zagrebu, ker mora biti že 15. januarja v Ženevi, kjer se prične zasedanje Društva narodov. Verjetno pa je, da bo g. dr. Beneš posestil Sofijo po zasedanju Društva narodov, iz Sofije pa bo odpotoval v Atene.

Praga, 29. decembra. g. Listi objavljajo, da bodo na januarski konferenci gospodarskega sveta Male antante v Pragi razpravljali o naslednjih zadevah: 1. določitev seznama blaga za izvoz in uvoz posameznih držav Male antante pri ostalih dveh državah v l. 1934 in 1935; 2. določitev podlage stalnega sodelovanja vseh treh novčanih bank; 3. konstituiranje organa za sta-

tistiko; 4. poenostavljenje trgovske zakonodaje in zakonodaje glede cen; 5. skupna normalizacija kmetijske in industrijske; 6. ustanovitev centralnega urada za skupno sodelovanje pri pošti in pri železnih ter pri letalskem in blagovnem prometu; 7. priprave za ustanovitev centrale za skupna gospodarska središča držav Male antante. Obenem s konferenco gospodarske Male antante se bodo vršila posvetovanja vseh treh podunavskih paroplovnih družb.

Glede na skrajšani sestanek gospodarskega sveta Male antante je objavil »Prager Tagblatt« posebno prilogo s članki ministrov dr. Beneša in Titulescu ter drugih uglednih osebnosti iz gospodarskih in političnih krogov. Dr. Beneš opisuje v svojem članku položaj Male antante v okviru svetovnega gospodarstva in poudarja nujno potrebo razširjenja gospodarskih odnosov s prijateljskimi državami in z vsemi onimi deželami, kjer ne obstoje težkoče glede prestiza ali medsebojnega zaupanja. Potrebno je, da se te težkoče obvladajo in doseže glavni smoter Male antante, da se okrepe gospodarske zveze, ki predstavljajo glavni temelj konsolidacije srednje Evrope.

Titulescu pravi med drugim, da se tudi raznih težkoč, toda sporazum bi se dal dosegati na mnogih važnih področjih. Gospodarska akcija Male antante bo služila interesom vse Evrope.

Bukarešta, 29. dec. a. Zasedanje stalnega sveta Male antante je določeno za čas od 8. do 10. januarja v Zagrebu. Politični krogi pripisujejo tej konferenci veliko važnost, ker se bo vršila po potovanjih Titulescu po Balkanu in dr. Beneša v Pariz. Prva seja bo najbrže pod predsedstvom kralja Aleksandra. Prva konferenca gospodarske Male antante bo 12. januarja v Pragi. Zagotavljajo, da bodo na ta način končana pripravljajalna dela konkretnih rezultatov, med temi tudi program o izmenjavi blaga med državami Male antante.

Grška odlikovanja naših oficirjev

Beograd, 29. decembra. AA. Grški poslanik Melas je v spremstvu tukajšnjega grškega vojaškega odposlanca polkovnika Glimbasa izročil 26. in 27. t. m. na svečan način našim častnikom odlikovanja, s katerimi jih je odlikoval predsednik grške republike na predlog vojnega ministra generala Kondilisa. Odlikovani so:

z redom sv. Spasa 1. stopnje minister vojske in mornarice, armijski general Dragomir Stojanović; s kolajno za vojaške zasluge 1. stopnje arm. general Milan Milovanović, vojslav Tomić, Josif Kostić, Milan Nedić in div. general Peter Kosić; z redom sv. Spasa 2. stopnje div. generali Radisav Krstić, Bogoljub Ilić in Milorad Petrović; z redom Feniksa 2. stopnje generalstabi brigadni general Boris Ristić, Peter Karašić in Mijovito Alimpić ter pehotni brigadni general Dragan Kortis; z redom sv. Spasa 3. stopnje topniški polkovnik Dušan Stojanović; z redom Feniksa 2. stopnje generalstabi polkovnik Milorad Majstorović, Ivan Prpić, pehotna polkovnika Mihajlo Mihajlović, Živko Stefanović, topniški polkovnik za generalstabe zadeve Vladimir Petrović, pehotni podpolkovniki za generalstabe zadeve Božidar Božić, Milan Stojanović in Jovan Sokolović; z zlatim križem sv. Spasa pehotna podpolkovnika Andrija Aleksić in Kosta Jaraković ter konjeniški podpolkovnik Dušan Bojović; z zlatim križem Feniksa pehotni major za generalstabe zadeve Vjekoslav Klisanić, pehotni major Frano Finžgar, topniški kapetan I. kl. za generalstabe zadeve Milan Prosen, pehotni kapetan I. kl. Mirko Vurster, topniški kapetana II. kl. Oskar Bestal in Boško Todorović in pehotni kapetani II. kl. Vučić Matović in Milčič Janković; s srebrnim križem sv. Spasa pehotni kapetan Zivan Knežević in poročnik bojne ladje II. kl. Miodrag Pokorni; s srebrnim križem Feniksa pehotna podporočnica Miodrag Jevtić in Višeslav Petrović in pehotni podporočniki Antonije Pelivanović, Ljubiša Čurčić, Milomir Popović, Dimitrije Tomović, Borislav Milojević, Radole Veliković, Stanko Aleksić, Borivoje Krstić, Pantelije Živanković, Slobodan Mitić, Borislav Čurković, Antonije Maksimović in Marjan Mišević.

Ministru vojske in mornarice in njegovim pomočnikom so odlikovanja izročili 26. t. m. v ministrstvu vojske in mornarice, ostalim častnikom pa 29. t. m. v glavnem generalnem štabu.

Smrtna žrtev neprevidnega smučanja

Slovenjgradec, 29. decembra. V Selah pri Slovenjgradu se je te dni smučal 13letni sinko posestnika Hovnika. Deček v smučanju še ni bil zadostno izurjen in si je zaradi neprevidnega ravnanja prebodel s palico trebuh. Vsaka zdravniška pomoč je bila zaman in je nesrečna žrtev sicer lepega in zdravega smučkega sporta umrla za poškodbami. Tragični primer naj bi v svarilo smučarjem začetnikom, zlasti mladim, da je treba biti previden, dokler niso zadosti izurjeni.

Revolucija v Argentini

Buenos Aires, 29. dec. g. V Argentini je izbruhnjo revolucionarno gibanje. Po zborovanju radikalne stranke v Santa Fe. ki mu je predsedoval Marcello de Alvea, je prišlo do krvavih nemirov, ki so se razširili na razna pokrajinska mesta, med temi tudi na Rosario. Zveze z Buenos Airesom so prekinjene. Majhen del vojske se je priključil revolucionarjem. Iz Rosaria javljajo o počestnih bojih. V Buenos Airesu je bilo aretiranih več sto oseb.

Tiskovna pravda o razmerah na subotički pravni fakulteti

Subotica, 29. decembra. Subotička pravna fakulteta je vložila proti članu uredništva beogradske »Pravde«, Simeonoviću, ki je letos v avgustu v »Pravdi« napisal daljšo koserijo o razmerah na pravni fakulteti v Subotici. Fakulteto je opisal kot nekaj dijaški eldorado, kjer dobro uspevajo vsi dijak, ki so kakor ptice selivke zapustili druga vseučilišča ter jo ubrali v Subotico. Tam baje, kakor ntkjer drugje, živijo dijak brez vseh skrbi ob največji naklonjenosti profesorjev in lepih žena. Navedel je tudi mnoga imena dijakov, ki so skrahirali v Beogradu, pa potem z največjo srečo položili svoje izpite v Subotici. Navedel je tudi primer, kako je beogradska pravna fakulteta odbila nostrifikacijo neke inozemske diplome, ker je njen lastnik dovršil samo tri razrede gimnazije in dva letnika neke inozemske trgovske šole. Ta mož pa se je baje zatekel potem na fakulteto v Subotici in tam popolnoma uspel.

Ko so bila prečitana poročila beogradske in subotičke fakultete, je sodišče razsodilo, da se obtoženci ni posvečilo dokaz za trditve, da v Subotici sečejejo diplome. Primerov, ki jih je navedel, ni mogoče vzeti za sliko cele fakultete, ker so neznatni napram številu vseh njenih slušateljev. Simeonović je bil obsojen pogojno na 15 dni zapore, proti obsodbi pa se je takoj pritožil.

Matevž je kradel krave

Maribor, 29. decembra. Pred malim senatom se je zagovarjal večeraj 29letni Matevž Dobnik iz Podlozja, obtožen, da je ukradel dve kravi. Šele nedavno je bil izpuščen iz mariborske kaznilnice, takoj je pa zopet segel po tuji lastnini. V noči na 10. novembra je ukradel posestniku Jakobu Berančiču iz zaprtiga hleva v Dobroncih 1900 Din vredno kravo, jo odgnal v Maribor in tam prodal na sejmu. Drugo kravo je odpejal ponoči 13. junija v vasi Grajenjaku. Bila je vredna 1500 Din. Skušal jo je prodati na prav drzen način v Slovenski Bistrici, kjer so ga pa spoznali in izročili sodišču. Lepega dne je ušel iz sodnih zaporov in v Košnici ukradel nekemu posestniku srebrno uro z verižico in nov površnik. Seveda vse taji, ali na sodišču je znan kot nepoboljšljiv tat, ki je bil že petkrat kaznovan. Obsojen je bil na leto dni in štiri mesece robjete ter na triletno izgubo častnih državljskih pravic, po prestani kazni pa bo najbrže oddan v prisilno delavnico.

Včeraš se je zagovarjala pred senatom trojica tudi Elizabeta Kujčeva, ki je šele nedavno prišla iz prisilne delavnice. Svoječi so jo spodili s doma, nato se je pa zatekla k posestniku Francu Salamunu v Cirkovcih, kjer je bila zaposlena kot dekla. Pošteno življenje ji pa ni ugajalo in nekega dne je vlomila v gospodarjevo spalnico, kjer je odnesla precej obleke. Da jo je prodala v Mariboru nekemu starinarju. Senat je Elizabeto obsodil na 4 mesece strogega zapore in dveletno izgubo častnih državljskih pravic, iz Maribora in okolice bo pa izgnana za dobo 3 let.

Vremenska napoved

Zagrebaška vremenska napoved za danes: Oblačno, blaga temperatura, padavine na zapadu. — Situacija včerajšnjega dne: Irlandski ciklon se je združil z manjšim ciklonom nad Sredozemskim morjem in prišel prodirati v notranost kontinenta. Ciklon se je močno ojašil ter je v južni Evropi zlasti ob morskih obalah povzročil močne južne vetrove. Nad centralnim delom kontinenta so zaradi tega prevladovala visoka temperatura, le nad severno in severovzhodno Evropo so se koncentrirale množine hladnih zračnih mas. Pritisk je pri nas v splošnem padel za 2 do 7 mm, posebno v Primorju, manj na vzhodu. — Danjška vremenska napoved za soboto: Neglovo vreme, najbrže oblačno, ponekod padavine, temperatura se ne bo mnogo spreminjala.